

“ik kwam tot de ontdekking dat ik het fantastisch vond te werven voor een goed doel.”

# Natuurlijke vrede

*Als kind droomde hij ervan papierprikker te worden. Nu neemt hij plaats in het Internationale Bestuur van de Peace Parks Foundation en helpt hij mee de natuurparken in de wereld in stand te houden en te ontwikkelen voor dier en mens en vrede op aarde.*

TEXT MARLIES BONNIKE BEELD MARTIJN DE VRIES

“**K**ijk”, zegt John Loudon, en wijst enthousiast naar een artikel in de krant. Daar staat in dat op 7 december jongstleden de vijf ministers van Tourism and Environmental Affairs van Angola, Zambia, Zimbabwe, Botswana en Namibië een overeenkomst tekenden waarmee het startsein werd gegeven voor de ontwikkeling van het grootste natuurpark ter wereld, Kavango-Zambesi, kortweg KAZA. “Dit park”, zegt hij, “heeft een omvang van 300.000 km<sup>2</sup>. Dat is, om je een begrip te geven, tien keer Nederland. Gewoonlijk treden we als organisatie niet op in de pers, maar dit was een uitzondering. Het was een bericht uit >>

naam van Peace Parks en het Wereld Natuur Fonds om via de media te laten weten dat we vanaf nu weer samenwerken aan de ontwikkeling van deze grensoverschrijdende parken. Normaal gesproken zoeken we de media niet op, omdat we vinden dat de lokale overheden zelf de eer moeten krijgen. Wij faciliteren slechts.”

Hier spreekt duidelijk een telg uit een zakelijk diplomatiek geslacht. John is, net als zijn naamgenoot en vroegere Shell-topman John Loudon, een charmante en *sophisticated* verschijning. Hij is gedreven en onderhoudend en praat net zo makkelijk met president Clinton als met een journalist als het erom gaat mensen te overtuigen van het belang van Peace Parks. Dit persbericht over de samenwerking tussen Peace Parks en het Wereld Natuur Fonds is ook weer een belangrijke strategische en diplomatieke stap voorwaarts. Want ooit is de Foundation (kader 1) voortgekomen uit het WNF en het is beter dat ze blijven samenwerken.

### Goede doelen

“Voor mijn gevoel was ik voorbestemd om na mijn studie te solliciteren bij bedrijven als Procter & Gamble, of Shell. Maar het liep anders”, legt John uit. “Ik volgde destijds een experimentele afstudeerrichting aan de faculteit bedrijfseconomie in Groningen, de zogenoemde Managementopleiding voor Bedrijfseconomen. In dit kader zaten we eens per maand met een groepje studenten op de hei en werden we door twee psychologen door de mangel gehaald. Het doel was dat

je naar jezelf moest leren kijken en vooral niets moest willen wat je niet zou kunnen of wat je omgeving van je verwachtte. Tijdens die sessies werd het papierprikkertje weer in mij wakker. Ik wilde iets doen om de wereld te verbeteren en ging op zoek naar zinnige projecten waaraan ik een bijdrage kon leveren. Zo heb ik tijdens een zomer in Alaska gewerkt om de Tlingit-indianen te helpen en te beschermen tegen de dreigende vervaging van hun cultuur. Maar ook heb ik als bestuurslid van het Groninger Studentencorps voor het Nederlands Kankerfonds een actie georganiseerd onder alle Groningse

**‘Ik wilde iets doen om de wereld te verbeteren. Zo heb ik tijdens een zomer in Alaska gewerkt om de Tlingit-indianen te helpen en te beschermen tegen het vervagen van hun culturen.’**

studentenverenigingen. We hebben toen in één avond, in 30 minuten, 30.000 gulden opgehaald. En ik kwam tot een nieuwe ontdekking, namelijk dat ik het helemaal fantastisch vond om te werven voor een goed doel! Aan het eind van mijn studie heb ik nog een keer vrijwilligerswerk gedaan in een lodge in Tanzania. Houtvoorraden bijhouden, Landrovers repareren, wijnvoorraden bekijken, maar ook: hiv-shots regelen voor de lokale mensen die daar werkten. Daar kwam ik toen de filmer Hugo van Lawick tegen en die vroeg mij of ik geld wilde werven voor zijn natuurfilms. Hij wilde zijn films graag op het grote doek vertonen.”

Na dit verzoek was zijn idee om misschien toch nog te solliciteren bij een bedrijf definitief voorbij. John Loudon haalde in een paar jaar miljoenen uit de markt waarmee Van Lawick twee films heeft kunnen

maken. *The Leopard Son* (1996) werd verkocht aan Discovery Channel en *Serengeti Symphony* (1998) werd door Walt Disney gedistribueerd. “Ja, de sponsorwerving zit mij in het bloed. Ik ben daarna zeven jaar directeur geweest van een sponsoradviesbureau in Amsterdam, maar besloot in 2002, na jaren van twaalfurige werkdagen, dat het tijd werd voor iets anders. Tegenwoordig richt ik mij, vanuit mijn eigen onderneming, op het Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Ik heb ook een model ontwikkeld, het ‘JL Social Responsibility Impact Scheme’, dat bedrijven kunnen toepassen om hun maatschappelijke keuzes tastbaar te maken én die Goede Doelen kunnen gebruiken om sponsors te werven.”

### Peace Parks Foundation

Bij de start van zijn onderneming, die zijn initialen JL draagt, had



Deze foto maakte John Loudon zelf, vanaf een boot op de Chobe River, op de grens van Namibië en het Chobe National Park in Botswana, waarvan op de foto de oever te zien is  
Onder: Twee nijlpaarden in het South Luangwa National Park in Zambia, half verscholen tussen watersla, een waterplant die bestaat uit losdrijvende bladrozetten



Loudon zich één ding voorgenomen. Er moest meer tijd en energie in natuurbehoud worden gestopt. Hij zat in die fase al in het Nederlandse bestuur van de Peace Parks Foundation en besteedde een deel van zijn vrije tijd aan deze organisatie. Toen Johns vader in 2001 overleed, nam hij zijn rentmeesterschap over en vormde een aantal landbouwgronden in Nederland om tot natuurgebied, met

als doel de oorspronkelijke natuur in ere te herstellen, inclusief amfibie-kikkertjes en verdwenen grassoorten. “In die tijd werd Peace Parks, mede onder druk van Prins Bernhard omgevormd tot een internationale organisatie”, legt hij uit. “De Peace Parks Foundation werd The Global Solution, en daar hoorde een wereldwijde organisatie bij. Ik werd als jongste in dit bestuur gevraagd en

we nu de operatie Peace Parks, en al het overige geld dat binnenkomt, gaat regelrecht naar de projecten. Het is een transparante financiering, waarmee we tot op de euro kunnen laten zien hoe die besteed is.”

### De operatie

De Peace Parks Foundation wordt zeer zakelijk geleid. De lokale overheden werken graag mee, omdat ze zien dat het hen ook economisch voordeel oplevert. “De parken zijn goed voor mensen en dieren”, legt Loudon uit. “Het doel van de Peace Parks in Afrika is om één miljoen banen te realiseren. We menen dat te doen door acht miljoen extra toeristen naar de parken te halen. Dat betekent één baan op acht toeristen. En één arbeider verzorgt ongeveer acht familieleden. Als we slagen, kunnen we >>

‘Één baan op acht toeristen. En een arbeider verzorgt ongeveer acht familieleden. Als we slagen, kunnen we op deze manier acht miljoen mensenlevens in stand houden.’

hoefde geen moment te aarzelen. Om te beginnen hebben we uit de eerste donaties van bedrijven (kader 2) een Capital Fund opgebouwd. Van de rente die dit fonds opbrengt, alsmede van een jaarlijkse donatie van de Nationale Postcode Loterij, draaien



## 1. Peace Parks Foundation

“Co-existence between man and nature” (Anton Rupert)

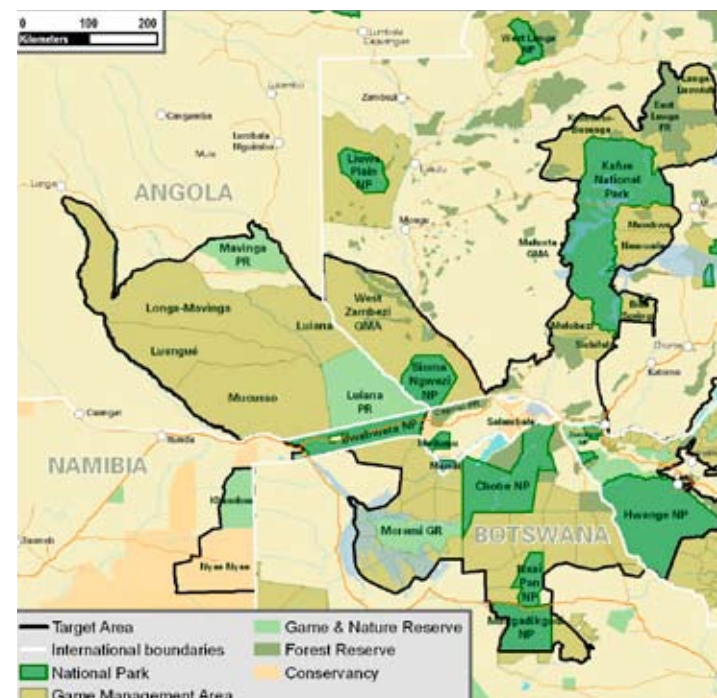
**De Zuid-Afrikaanse ondernemer Anton Rupert (onder meer eigenaar van Peter Stuyvesant, Richemont en Cartier) is er altijd van overtuigd geweest dat voor vrede en voorspoed mensen samen moeten werken. De natuur zou in dit proces een grote rol kunnen spelen. ‘Help others to help themselves.’ Nadat Rupert in 1994 het Wereld Natuur Fonds Zuid-Afrika had opgericht, stichtten hij, Prins Bernhard en Nelson Mandela in 1997 de Peace Parks Foundation. Peace Parks kwam voort uit het Wereld Natuur Fonds uit de overtuiging dat beschermde, grensoverschrijdende natuurparken cruciaal waren voor het leven op aarde.**

### EEN WERELDIDEE MET VIERVOUDIGE WINST:

- 1 WERKGELEGENHEID VOOR DE LOKALE BEVOLKING
- 2 NIEUWE MOGELIJKHEDEN VOOR VERANTWOORD TOERISME
- 3 BESCHERMDE RUIMTE VOOR DE NATUUR
- 4 ALLES RESULTEREND IN DUURZAME VREDE EN STABILITEIT.

**De Peace Parks Foundation was noodzakelijk omdat het WNF geen fondsen buiten de landsgrenzen mocht werven en de organisatie een grensoverschrijdende global solution wil zijn en dus per definitie wereldwijd werft. Zo is Nelson Mandela in Korea geweest om te praten over een Peace Park in het grensgebied tussen Noord- en Zuid-Korea. Inmiddels werkt het WNF, en met name de Nederlandse tak daarvan in Zeist, innig samen met de Peace Parks, om bijvoorbeeld de ambitieuze plannen in KAZA de komende jaren te realiseren.**

**Sinds de oprichting zijn er vier parken in Afrika gerealiseerd, met als gevolg: de lokale overheden strijden niet meer over de grensgebieden, maar werken in vrede samen. De dieren kunnen weer ongestoord de grenzen overgaan. Er is een beter leefmilieu gekomen voor de lokale bevolking, de werkgelegenheid is toegenomen. De gezondheid van dier en mens is bevorderd. Er is een grote toename van toerisme.**



**Boven:** John Loudon nam deze foto in een zijarm van de Zambezi-rivier bij Chiawa Camp in het Lower Zambezi National Park in Zambia, op de grens met Zimbabwe. Aan de overkant van dit park, in Zimbabwe, ligt Mana Pools National Park. Ook deze twee parken staan op de nominatie om in de komende jaren één grensoverschrijdend natuurpark te worden. Al kanoënd tussen de nijlpaarden, kwam hij deze groep olifanten tegen die op doorreis zijn. Zij beschermen het op de foto half verscholen kalf tegen gevaar van buiten door het tussen zich in te nemen

**Links:** Kaart van Kavango-Zambesi, KAZA

op deze manier acht miljoen mensenlevens in stand houden.”

De parken liggen soms op grensgebieden waar een *human animal* conflict heerst. Dus gebieden waar mensen wonen, terwijl er eigenlijk beesten moeten rondlopen, of andersom. Peace Parks faciliteert processen, waardoor mensen elders *vrijwillig* voor een beter leven kunnen kiezen, zodanig dat ze ook nog eens profiteren van de nieuwe ecotoeristen. Op die manier kunnen de dieren weer migreren naar hun natuurlijke gebied. De organisatie financiert ook veterinaire klinieken om bijvoorbeeld mond-en-klauwzeer te kunnen behandelen, opdat ziektes van vee niet overslaan op de wilde dieren of andersom. Daarnaast creëert de Peace Parks Foundation voor de bewoners werkgelegenheid en opleidingen, zoals: training voor Wildlife-managers, waarin mensen kennis wordt bijgebracht over de natuur, het wildleven en het behoud hiervan. Daarnaast worden ze opgeleid in financieel management en toerisme.

Of de opleiding voor Guesthouse Managers, waarin mensen worden opgeleid tot host, hotelmanager of kok. Duizenden lokale bewoners zijn al opgeleid en werken en wonen in een van de opengestelde parken.

“Minstens zo belangrijk is de toegankelijkheid van de parken voor de dieren, maar ook voor de ecotoeristen”, benadrukt Loudon. “Om een goede infrastructuur te kunnen aan-

**‘De parken zijn simpel van opzet, maar moeilijk in de uitvoering. Want het land blijft bezit van de verschillende lokale overheden en wij willen alleen het overleg tussen die overheden stimuleren.**

leggen, moeten we in de eerste plaats weten hoe de migratie van de dieren, bijvoorbeeld die van olifanten, plaatsvindt. Op die plaatsen moet je bijvoorbeeld niet een lodge aanleggen. Daar kun je eigenlijk alleen achterkomen met satellietbeelden. Peace Parks heeft als enige natuurbeschermingsorganisatie een samenwerking met NASA. Wij kunnen foto's krijgen van alle plekken in de hele wereld. In Stellenbosch hebben we een kantoor met een aantal mensen die blue mar-

ble software ontwikkelen die gevoed wordt met deze satellietfoto's. Op basis daarvan kunnen wij een heleboel zaken onderzoeken, zoals migratiestromen van olifanten, zodat we op de juiste plekken doorgangen voor de wilde dieren kunnen maken. Maar we kunnen ook precies zien welke vegetatie er staat, dus hoeveel CO<sub>2</sub> we opslaan, en dat is weer van belang voor de mogelijke verhandeling van CO<sub>2</sub>-certificaten in de vrijwillige markt (kader 3). En we >>



## 2. Club 21

**De oprichters Rupert, Mandela en Prins Bernhard stichtten Club 21. Het doel was om gezamenlijk ten minste 21 leden te vinden die de doelstellingen van de Foundation ondersteunden en ieder ten minste US \$ 1 miljoen zouden schenken.**

**Club 21 zet zich in voor vrede in de 21ste eeuw door de steun aan de Peace Parks. Binnen twee jaar waren er 21 leden, waaronder om te beginnen de handelsonderneming Richemont van Anton Rupert, die luxemerken als Cartier en Alfred Dunhill bezit, en Prins Bernard, maar al snel gevolgd door Jurgen Schrempp (uit naam van DaimlerChrysler), Dr. Luc Hoffmann, president van de Franse tak van het WNF, en Vodafone, die zelfs haar inleg**

**verdubbelde. Daarna volgde een aantal Zuid-Afrikaanse ondernemingen, waaronder het diamantbedrijf De Beers, Absa, Kumba en Total. Vanuit Nederland volgden onder andere Philips en Novamedia. De Nationale Postcode Loterij ging nog een stap verder en ondersteunt de Foundation voor maar liefst tien jaar met minimaal € 1 miljoen per jaar. Uit Duitsland kwam de Deutsche Bank over de brug. En ten slotte maakten drie Europese families de club 21 compleet, te weten: de stichtingen Rothschild, Rufford Maurice Laing en de Schlettwein-familie uit Zwitserland. Door deze inkomsten ontstond de noodzaak van een internationaal bestuur en een verdere financiële organisatie van de Stichting.**



**Boven:** Antilopen zijn landzoogdieren die vooral veel voorkomen op de steppen van Afrika  
**Links:** De drie oprichters van de Peace Parks Foundation – Nelson Mandela, Prins Bernhard en Anton Rupert (foto Roy Beusker/NPL)  
**Rechts:** Dr. Anton Rupert, die in 1994 het Wereld Natuur Fonds Zuid-Afrika oprichtte, overleed op 18 januari 2006

kunnen de zinloosheid van alle hekken, die vaak teruggaan tot de koloniale twisten, met deze beelden aan de lokale regeringen laten zien.”

## Toekomst

Uiteindelijk wil de Peace Parks Foundation deze aanpak wereldwijd toepassen. Maar de *peace* zit ook in de regionale stabiliteit. In oorlogsgebieden opereert de organisatie niet. “We laten door middel van onze satellietbeelden wel zien waar de Peace Parks allemaal zouden kunnen komen. Zoals in de gedemilitariseerde zone tussen Noord- en Zuid-Korea en op talloze andere plekken in de wereld. De parken zijn simpel van opzet, maar moeilijk in de uitvoering. Want het land blijft bezit van de verschillende lokale overheden en wij willen alleen het overleg tussen die overheden stimuleren. Het slagen van een Peace Park is dan ook het succes van de samenwerking tussen deze landen en levert daardoor duurzaam resultaat op. Wij zijn als organisatie niet bedreigend. De landen krijgen alle eer en profiteren van het economische resultaat.”



**Boven:** Op 7 december 2006 ondertekenden de vijf ministers van Tourism and Environmental Affairs van Angola, Zambia, Zimbabwe, Botswana en Namibië in het Victoria Falls Hotel in Victoria Falls in Zimbabwe een overeenkomst waarmee het startsein werd gegeven voor de ontwikkeling van het grootste natuurpark ter wereld, Kavango-Zambezi

**Onder:** Studenten vieren hun afstuderen aan het SA College for Tourism in Zuid-Afrika. Hier wordt de studenten kennis bijgebracht over toerisme in natuurgebieden

## 3. CO2 project

**In Zuidelijk Afrika vindt CO2-opslag plaats in natuurparken. Momenteel voert de Peace Parks Foundation met financiële hulp van de Nationale Postcode Loterij een bijzonder project uit. Het project is gericht op CO2-opslag in de Peace Parks in Zuidelijk Afrika en de mogelijkheden tot het verhandelen van CO2-certificaten door de betrokken landen. De Peace Parks Foundation maakt met behulp van Geographic Information Systems (GIS) en foto's van de aarde gemaakt door NASA, een overzicht van de bestaande koolstofopslag in de Peace Parks en een inventarisatie van de mogelijkheden voor herbebossingsprojecten. Naast de verhandeling van CO2-certificaten volgens het Kyoto Protocol is er een nieuwe markt aan het ontstaan voor de verhandeling in de zogeheten vrijwillige CO2-markt. In de naaste toekomst**

**moet het mogelijk worden om CO2-certificaten te kopen bij officiële instanties, waarbij de opbrengst van die certificaten direct wordt geïnvesteerd in de diverse grensoverschrijdende parken in Zuidelijk Afrika. Bedrijven compenseren daarmee hun uitstoot, maar krijgen tevens in het kader van hun Corporate Social Responsibility-activiteiten een directe band met een door henzelf uitgekozen Peace Park. Het spreekt voor zich dat deze nieuwe verhandelingsmarkt, naast de compenserende maatregelen, ook communicatieve kansen biedt voor bedrijven, en dat is vernieuwend. Bent u geïnteresseerd in de mogelijkheden om met uw bedrijf CO2-certificaten af te nemen of op een andere wijze bij te dragen aan de Peace Parks Foundation, dan kunt u contact opnemen met [louidon@peaceparks.nl](mailto:louidon@peaceparks.nl).**